

Otázka: Severní Evropa a Pobaltské státy

Předmět: Zeměpis

Přidal(a): Mot

Severní Evropa

Skandinávský poloostrov, Finská jezerní plošina, Jutský pol, Island

Není tak drsné podnebí jako v S. Americe-kvůli proudům(S.A. Studený labradorský proud, S.E. Atlantský proud)

Jezera tektonicko-ledovcového původu// Listnaté, jehličnaté smíšené lesy

Mírné/subarctické(na J.položce není)/Arctické podnebí

Řeky: krátké, vodnaté-hydroenergetika

Finové + Laponci (sámové-S.Norska, Švédsko, Finsko)-Ugrofinská větev uralských jazyků

Nízká hustota obyvatelstva, ekonomicky velmi rozvinuté, vysoká životní úroveň

Dánsko

5mil obyvatel, Nej.hustota v S. E (125ob/km²)

Konstituční monarchie, Hl.m: Kodaň,

Ropa, zemní plyn v Severním moři, orná půda 60%(nej na světě)

Dánové, dánština, 87% ve městech,

Jutský pol.-Z.pobřeží písčité přesypy, V.-fjordy

Velké stavy prasat (inzulín), rybolov, význam v exportu (potraviny, průmyslové výrobky)

+Faerské ostrovy, Grónsko- nejsou v EU (autonomní oblasti)

Hans Christian Andersen, Lego, nejdelší most v Evropě

Norsko

Konstituční monarchie, Hl.m: Oslo, 4,7mil obyvatel, hustota 14ob/km², rozloha:400tis km²

S.ledový oceán, norské moře, Severní moře, Život na pobřeží (J)

Členité pobřeží-nej.ze všech světadílů (fjordy-Sognefjord-nejdelší), Skandinávské pohoří

Mírné, subarktické, arktické podnebí, Severoatlantský proud-moře nezamrzají

Sob, Jehličnaté lesy-S:tajga-tundra

Norové, Laponci, Finové-norština, urbanizace 60%

Hospodářství: vyspělý průmyslový stát, velké nerostné bohatství(ROPA-těžba/vývoz, zem.plyn), jeden z nejbohatších států S.E, rudy (Fe,Cu, molybden,U)

Těžební průmysl, hydroelektrárny (levná energie, výroba Al), Strojírenský (lodě), chemický, potravinářství (ryby, ovce!, skot, kozeštinová zvěř), těžba dřeva

Narvik, Bergen, Oslo- přístavy

Velká námořní flotila, +Špicberky (vědecké účely)

Švédsko

Kon.monarchie, Hl.město:Stockholm, 450tis km², 9mil ob. Hustota: 29ob/km²

Nejlidnatější, nejrozsáhlejší stát S.E.,

Skandinávský poloostrov-Skandinávské pohoří, Na J.nížiny-ledovec-ledovcová jezera(Vanern, Vatternú)

Krátké vodné řeky, hydroelektrárny

Kontinentální podnebí, mírný/subpolární pás, sob/los

J.smíšené lesy-jehličnaté-lesotundra-tundra

Ostrovy v Baltském moři: Oland, Gotland

Švédové, finové, laponci, 7%cizinci-švédština, Urbanizace 80-90%

Vyspělý stát, průmysl na vysoké úrovni, intenzivní zemědělství, silná ekonomika

Rudy, kovy, kvalitní Fe// Po Rusku největší zásoba dřeva v Evropě

Těžební, hutnický, strojírenský(ušlechtilá ocel), Volvo, Scania(nákladní vozy), hnojiva, zbraně, výbušniny, léky

Výroba celulózy, papíru, nábytek(IKEA)

Zemědělství: J.část-dominance živoč.výroby (prasata, skot), obilniny, cukrová řepa, lesnictví!

Kvalitní železnice, námořní, Většina průmyslu mezi Getteborkem a Stockholmem(75%) + 80%zemědělství

Uppsala-nejstarší univerzita v S.E., město vzdělanosti

Přístavy: Gettebork(největší v S.E), Malmo

Galivare, Kiruma-známá města

Island

Republika, Hl.město Reykjavík, 100tis.km², hustota 3ob/km², 300tis.ob.

Více než 50% ob.v aglomeraci hl.m., vyspělý stát

Sopečný původ, gejzíry, členité pobřeží, S. části zamrzají, střídání náhorních plošin se sopečnými kužely

Nejvyšší činná sopka: Hekla

Mírné/oceánské podnebí-subarktické, křoviny, trávy, tundra

Islandčané-islandština, urbanizace 90%, bez surovin

Zpracování ryb, zemědělství (skleníky), chov ovci (merino vlna), skot, koně (pony)

Výroba Al, geotermální/hydroelektrárny, výroba lodí, umělá hnojiva

Obyvatelstvo

- Vikingové – starogermánský národ; objevitelé Grónska a pobřeží S Ameriky
- Germánské národy – Norové, Švédové, Dánové, Islandčané
- Uralské národy – Finové, Estonci, Laponci
- Litevci a Lotyšši – Indoevropská j. rodina
- Náboženství- křesťané, ale převaha protestantů
- Většina států má nízkou hustotu zalidnění
- Vysoká životní úroveň + vysoká ekonomická vyspělost , mimo Pobaltí

Východobaltské státy (Finsko+Pobaltské) x Západobaltské

Ugrofinská, baltská národnost + vliv SSSR

Finsko

Republika, hl.m: Helsinky, 300tis km², 5mil.ob., 17ob/km²

Botnický, Finský záliv

Finlandizace-obsazení SSSR, ale zachování „neutrality“-nesměli obchodovat se Z, ale ani součástí SSSR

Modelován ledovcem, nížinaté, země tisíců jezer (jezero: Saimaa-největší)

Mírný podnebný pás, krátká léta, delší chladné zimy, S-subpolární klima, Státem prochází S.polární kruh(1/3)

Tajga-jehličnaté lesy (3.místo v těžbě v Evropě)

Ložiska kovů-Fe, Chrom, Cu, Pb

Finové, Švédové, laponci- finština/švédština, urbanizace 70%

Průmyslově-zemědělský stát, strojírenství (lodě), dřevozpracující, živočišná výroba, stavba lodí, mosty+ stavební stroje, NOKIA, elektrotechnika, chemický, potravinářský pr.

Živočišná výroba: J-mléčný skot, S-sob, kožešinová zvěř, drůbež, rybolov

Pobaltské státy-Estonsko, Lotyšsko, Litva-mohou být řazeny do V.E.

1940-1991 součástí SSSR, pak suverénní státy v EU (centrálně plánovaná ekonomika-91tržní)

U Baltského moře, nížinaté, modelovány ledovcem, četná jezera, živočišná výroba, mírné/přímořské klima, nedostatečná surovinová a palivová základna

Litva

Hl.město: Vilnius(není přístav), 65tis km², 3mil ob.,republika

Přístav: Klaipeda

Litevci, rusové/poláci-poslední stát v E., co přijal křesťanství(katolíci)14.stol.

14-18stol. Vývoj s Polskem pak součást Ruska-nedošlo k masivnímu přistěhovalectví Rusů

Pomalá transformace ekonomiky

Lotyšsko

Hl.město: Riga (přístav), 2xvíc obyv. než Estonsko, republika

Lotyši, Rusové (nejvíce v pobaltí 34%)-lotyština, protestanti

Transformace ekon. Opožděná, výroba dopravních prostředků!(strojíren.p.), telekomunikační zařízení-odbytiště Rusko, vývoz dřeva, potraviny, textilie

Estonsko

Hl.město: Tallin (přístav),1,4 mil ob, 45tis km², republika

+ostrovy v Baltském moři (1500x)

Estonci-menšiny Rusů (3%před válkou, nyní 30%), estonština, protestanti

Pomoc Finska po 91, živočišná výroba, hořlavá břidlice (zdroj energie), těžba rašeliny, dřevozpracující prům., elektrotechnika, strojírenství, dováží